

UDC 82-95

DOI <https://doi.org/10.51198/chinesest2023.02.098>

CAO PI “DIAN LUN. LUN WEN”

I. Kostanda

Candidate of Philological Sciences, Associate Professor

Kyiv National Linguistic University

73, Velyka Vasylkivska str., Kyiv, 07380, Ukraine

kostanda.iryana@ukr.net

Cao Pi (曹丕, 187–226) is the second son of the great general Cao Cao (曹操, 155–220) and the first emperor of the Wei (魏, 220–265) dynasty. Although Cao Pi gained power in a struggle with his younger brother Cao Zhi (曹植, 192–232), his rule was relatively stable and successful. He focused on strengthening the Wei state’s military, political, and economic positions, carried out administrative reforms, and helped develop literature and culture.

In addition to his political activities, Cao Pi was also known as one of the most talented poets and writers of his time. Even in his youth, Cao Pi was noted for his great talent and abilities in literature, music and painting. He wrote more than a hundred poems, which were distinguished by unique rhymes and rhythmic system, but were written in a simple and concise language. Cao Pi’s most famous poem, “Song of Yan” (《燕歌行》) is considered the earliest example of a heptad verse. It has been completely preserved in a seven-syllable form, which is distinguished by the unique rhythm and rhyme of each stanza. The poem reflects the atmosphere of chaos and wandering at the end of the Eastern Han era and expresses the bitterness and sadness of divorced men and women.

In his prose, Cao Pi addressed various topics such as historical events, philosophy, moral issues, and human relationships. He also wrote critical essays in which he analyzed and evaluated the works of other writers of his time. His most famous work is the treatise “Dian Lun. Lun wen” (《典论·论论》, lit. “Discussion of the classics. Critical articles”). This is a collection of essays on political, social, cultural and other topics, which consists of twenty special articles. One of these essays – “Lun Wen” – is the first theoretical work on the history of Chinese stylistics and literary criticism, only it has reached our time, all the others have been lost. The treatise was written during the time when Cao Pi was the heir to the throne; this fact influenced the ideas presented in the work: literature, although it had a very important place in Chinese culture, was raised to an unprecedentedly high level thanks to this treatise. Cao Pi believed that literary works were “relevant to the business of governing the country” and also called them “a great achievement that can be handed down to future generations», he ranked literary works above “glory and happiness”, “splendid speeches of historians” and power high-ranking officials. This statement made it possible to codify

© 2023 I. Kostanda; Published by the A. Yu. Krymskyi Institute of Oriental Studies, NAS of Ukraine and the Ukrainian Association of Sinologists on behalf of The Chinese Studies. This is an Open Access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>).

the significant value of literature and became a major breakthrough in the development of literature and the manifestation of literary consciousness, and also influenced the flourishing of literary creativity, theory and criticism in subsequent generations.

Key words: Cao Pi, essay, ancient Chinese literature, literary criticism, literary studies.

ЦАО ПІ «ДЯНЬ ЛУНЬ. ЛУНЬ ВЕНЬ»

І. О. Костанда

Цао Пі (曹丕, 187–226 pp.) – другий син великого полководця Цао Цао (曹操, 155–220 pp.) та перший імператор династії Вей (魏, 220–265 pp.). Хоча Цао Пі отримав владу в результаті боротьби зі своїм молодшим братом Цао Чжи (曹植, 192–232 pp.), його управління було відносно стабільним і успішним. Він зосередився на зміцненні військових, політичних та економічних позицій держави Вей, проводив адміністративні реформи та допомагав розвитку літератури та культури.

Окрім своєї політичної діяльності, Цао Пі був також відомий як один з найталановитіших поетів та літераторів свого часу. Ще в юності Цао Пі відзначався великим талантом і здібностями у літературі, музиці та живописі. Він написав понад сто віршів, які відрізнялися унікальними римами та ритмічною системою, але при цьому були написані простою та лаконічною мовою. Найвідоміша поема Цао Пі «Пісня про Янь» («燕歌行») вважається найбільш раннім прикладом семистопного вірша. Вона повністю збереглася у семизвучній формі, яка вирізняється унікальним ритмом і римою кожної строфи. У поемі відображено обстановку хаосу та поневірянь наприкінці епохи Східної Хань та виражено гіркоту і смуток розлучених чоловіків та жінок.

У прозі Цао Пі звертався до різних тем, таких як історичні події, філософія, моральні питання та людські стосунки. Він також написав критичні есе, у яких аналізував та оцінював твори інших письменників свого часу. Його найвідоміший твір – трактат «Дянь лунь. Лунь вень» («典论. 论文», досл. «Обговорення класики. Критичні статті»). Це збірка есе на політичну, соціальну, культурологічну та інші теми, котра складається з двадцяти спеціальних статей. Одне з цих есе – «Лунь вень» – це перша теоретична робота з історії китайської стилістики та літературної критики, лише воно дійшло до наших часів, усі інші було втрачено. Трактат написано ще за часів, коли Цао Пі був спадкоємцем трону; цей факт вплинув на ідеї, викладені у роботі: література, хоча й у китайській культурі й до цього відводилося дуже важливе місце, завдяки цьому трактату була піднята на безпрецедентно високий рівень. Цао Пі вважав, що літературні твори мають «відношення до справи управління країною», а також назвав їх «великим здобутком, який можна передати майбутнім поколінням», він оцінив літературні твори вище за «славу та щастя», «пишні промови істориків» та владу високопоставлених чиновників. Це твердження дозволило закодифікувати значну цінність літератури та стало великим проривом у розвитку літератури і проявом літературної свідомості, а також вплинуло на розквіт літературної творчості, теорії та критики у наступних поколіннях.

Ключові слова: Цао Пі, есе, давньокитайська література, літературна критика, літературознавство.

ЦАО ПІ

«ДЯНЬ ЛУНЬ. ЛУНЬ ВЕНЬ»

Літератори зневажали один одного, і так повелося з давніх часів. Фу Ї та Бань Гу були рівними в літературному таланті. Однак Бань Гу зневажає Фу Ї. У листі до свого молодшого брата Баня Чао він відзначав: «Фу У-чжун

отримав офіційну посаду чиновника Палати Орхідей, оскільки спроможний писати статті, але коли він береться за пензель, то одразу пише тисячу слів і не розуміє, де треба зупинитися». Звичайні люди завжди добре знають свої сильні сторони, але існує не єдиний вид літературного твору, і дуже мало тих, хто є сильним в усіх. Тому кожен, якщо в нього щось виходить добре, зневажає того, в кого це не виходить. Є стара народна приказка: «Коли у вас вдома зламається мітла, ви зрозумієте, що вона коштує тисячу золотих». Це тому, що люди не бачать чітко і не розуміють свої слабкі сторони.

Серед сучасних літераторів можна назвати лише сім учених, ось вони: Кун Жун на прізвисько Вень Цзюй з Лу, Чень Лінь на прізвисько Кун Чжан з Гуанліна, Ван Цань на прізвисько Чжун Сюань з Шаньяна, Сюй Гань на прізвисько Вей Чжан з Бейхая, Жуань Юй на прізвисько Вень Юй з Ченьлю, Їн Чан на прізвисько Де Лянь з Жунаня, Лю Чжень на прізвисько Гун Гань з Дунпіня. Ці «сім мудреців» сприйняли та зберегли все, чого навчалися, без будь-яких упущень; у мові своїх літературних творів ніхто з них нічого не позичав у інших; в літературному світі кожен з них нагадує стрімкого скакуна, який одним махом пролітає тисячу лі; однак важко вам доведеться, якщо забажаєте впрягти таких скакунів у одну упряжку, і ще складніше буде домогтися від них взаємодопомоги та підтримки. Я оцінив свої здібності через порівняння та вимірювання талантів інших людей, тому під час написання цієї праці зміг уникнути важкої ноші під назвою «літератори зневажають один одного».

Сильною стороною Вана Цаня є поезія, статті Сюя Ганя інколи мають здатність полегшувати страждання людей (викликані їхніми поганими звичками), однак він (Сюй Гань) рівний у своєму таланті Вану Цаню. Наприклад, твори Вана Цаня «Ода першому походу», «Сходжу на вежу», «Ода акації», «Думи в поході», а також такі статті Сюя Ганя, як «Загадкова мавпа», «Ода глечики для вина з отворами для стоків», «Ода круглому віялу», «Ода апельсиновому дереву» не перевершують доробків Чжана Хена та Цая Юна, проте навіть інші праці (Вана Цаня і Сюя Ганя) гірші за ці твори. Написані Ченем Лінем та Жуанем Юєм есе, таблиці, листи та пам'ятні записи є на цей час унікальними. Статті Їна Яна дуже гармонійні, але їм не вистачає сили почуттів; статті Лю Чжєня мають силу почуттів, але їм бракує витонченості. Твори Куна Жуна – елегантні та високі, такі, що своєю піднесеністю перевершують буденність, виходять за межі людських здібностей, але він не майстер аргументації: ліризм переважає сенс, доходить до того, що в його творах навіть присутні жарти та глузливі вислови. Що ж стосується тієї літературної форми, в якій він віртуоз, то тут його можна поставити на один рівень з Янем Сюнем і Банем Гу.

Більшість поважає людей, які жили за сивої давнини, та зневажає сучасників, більшість захоплюється славою, але не цінує реальність, такі люди також не бачать чітко своїх недоліків, а навпаки, завжди дуже високої думки про свої моральні якості. Загальна мета написання більшості творів однакова, але форма вираження різна, тому меморіали та спростування повинні бути елегантними, листи та аргументація – раціональними, пам'ятні написи на камінні та поминальні промови – щирими; пісні та вірші – неперевершено прекрасними! Стилїстика цих чотирьох тематичних напрямів різна, тому звичайні освічені люди в написанні певних літературних форм є майстерними або ні, і лише справжньому літературному таланту все до снаги!

Головною для твору є «енергія», якої є два типи: прозора та імліста, але наявності енергії в літературній роботі неможливо домогтися старанною роботою, тобто просто доклавши зусиль. Якщо використовувати музику як метафору, то музичні мелодія, тональність, темп, ритм мають однакові стандарти оцінювання, проте залежно від енергійності виконання, звук виходить різним, так само й майстерність виконання може бути різною. Навіть якщо (вчитель і учень пов'язані спорідненістю і знання передаються зі всіма тонкощами і деталями) і є зв'язок, як між батьком і сином, як між старшим братом і молодшим, то все одно неможливо передати свій таланти іншій людині і навчити всього повною мірою!

Літературний твір має відношення до справи управління країною та є великим здобутком, який можна передати майбутнім поколінням. Вік звичайної людини та навіть вік довгожителів мають свою межу, слава і щастя обмежуються одним людським життям, все невідворотно закінчується; в цьому й полягає відмінність від есе, яке може існувати та розповсюджуватися вічно, для нього не існує часових обмежень. Тому стародавні автори повністю присвячували себе написанню, намагаючись висловити свої думки у літературних есе, їм не потрібні були пишні промови істориків, не потрібна влада високих чиновників, проте слава про цих авторів сама по собі буде передаватися від покоління до покоління! Тому Чжоу Вень-ван, коли потрапив до в'язниці, явив світові «Книгу змін», Чжоу Гун-дань, досягнувши розквіту, створив «Книгу ритуалів». Якщо б Чжоу Вень-ван не потрапив до в'язниці, то не зробив би велику справу, а якщо б Чжоу-Гун-дань не досягнув розквіту, то змінив би свої цілі. Тому люди в давнину зневажали цінність яшми, але розуміли безцінність часу – вони боялися безповоротно втратити його! Більшість людей не згодні наполегливо працювати й терпіти нестатки, вони бояться голоду і холоду, а багаті та знатні прагнуть розкоші й легкості буття, такі люди переймаються лише нагальними справами та відмовляються від великих досягнень, які можна передавати на тисячу років уперед. Сонце й місяць здійснюють свій вічний кругообіг, проте тіло людини та її зовнішність марніють кожного дня; моргнути не встигнеш, як людина, і вся безліч речей на землі, проходить крізь зміни, старіє і вмирає, а це дуже болісно для людей з високими прагненнями та ідеалами!

Кун Жун та решта вже відійшли до іншого світу, і лише Сюй Гань, написавши «Обговорення вчення Золотої середини», залишив по собі неперевершено видатні думки!

Стаття надійшла до редакції 30.04.2023 р.